

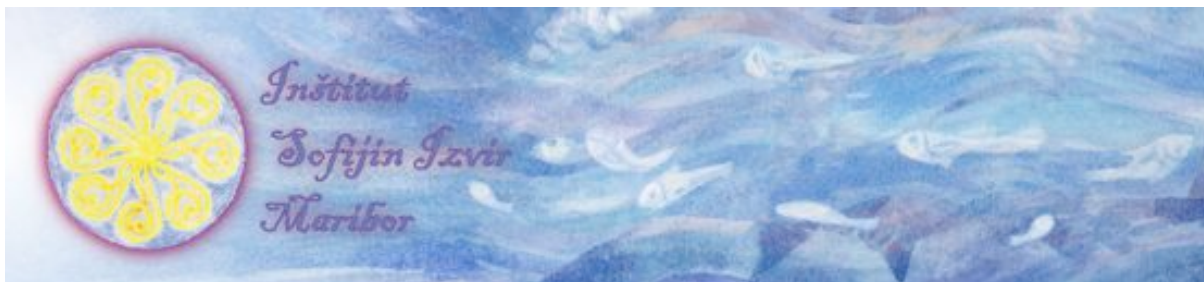
VZVIR OTROŠKE RADOSTI

Waldorfski vrtec Studenček

STARŠI O VRTCU

APRIL, 2011

*Otroka sprejeti s spoštovanjem,
vzgajati v ljubezni,
ga izpustiti v svobodi.
(R. Steiner)*

UVOD

Pred kratkim se nas je nekaj staršev, tako kot v naših letih druženja že velikokrat doslej, zbralo v našem kotičku za sestankovanje, da bi skupaj predelali nekatera vprašanja, se pogovorili o vsakdanjih težavah in težavicah ter poskusili najti rešitev zanje - skratka tem za pogovore nam nikoli ne zmanjka. Tako je med nami dozorela ideja, da bi morda starši poskusili na papirju zbrati nekaj naših misli, opazanj, morda anekdot iz našega vsakdanjika, ki je dodobra prepleten z nitmi waldorfske pedagogike, njenimi načeli in Rudolfom Steinerjem, kot pionirjem le-te.

Morda bo kdo pomislil, da je ta teorija in vse z njo povezano že preživeto. Glede na to, da šteje sama pedagogika že kakšnih 100 let, bi morda to lahko celo držalo. Ampak starši, ki tej stari modrosti in njenemu utemeljitelju še vedno zaupamo, smo prepričani, da se otroci, ki so vzgojeni po njenih načelih in smernicah - seveda »začinjeni« s pravo mero sodobnosti - tudi v današnjem času dobro znajdejo, pa naj se komu to zdi še tako neverjetno.

Naj še povemo, da starši, ki smo osnovali to publikacijo seveda nismo nikakršni strokovnjaki področja, ki se ga bomo dotaknili v naslednjih poglavjih. Nismo predelali in preštudirali na desetine knjig ali obiskali vseh mogočih znanstvenih predavanj – vsaj večina izmed nas ne. Vseeno pa smo pripravljeni podeliti drobec našega vsakdana z vsemi tistimi, ki so se morda znašli pred, na videz, nerešljivo uganko in vprašanjem: »WALDORF – ja kaj pa je to? «

Mi in naš vrtec

Težko je v nekaj stavkih opisati nekaj tako čudovitega, kot je srečanje naše družine z waldorfskim vrtcem. Ne samo, da je moja hči hodila tja in se tam res dobro počutila, temveč spremenilo in olajšalo se je življenje naše družine, izboljšali so se naši odnosi, razumevanje drug drugega in naša medsebojna strpnost so postali boljši.

Ko je nastopil čas, da vpišem svojega otroka v vrtec, se je začelo naporno raziskovanje in poizvedovanje, kakšne so možnosti, kaj je na voljo in kaj sploh želim. Najpomembneje je bilo, da se bo moj otrok dobro počutil v tistem času, ko ne bo z menoj, da bo za njega dobro poskrbljeno, da bo zaščiten in da mu bo ponujena največja možna mera toplote, podpore in varnega počutja. Z waldorfsko pedagogiko sem se srečala že v svoji mladosti. Nisem je sicer dobro spoznala, a vedno sem jo ohranila v spominu kot nekaj pozitivnega. Ko sem pomislila, da bi moja hči obiskovala waldorfski vrtec, je zaradi nevednosti in strahu pred neznanim nastopil neki odpor. Partnerju sem rekla, da mislim, da to, da bi najina hči hodila v ta vrtec, ni preveč dobra ideja, saj naša družina živi precej drugače, morda preveč sodobno. Doma gledamo televizijo, hči se igra s kupljenimi plastičnimi igračkami, gleda risanke, nismo verni ... Veliko je bilo protargumentov, a moj partner je rekel: »Pojdiva na razgovor in potem se bova odločila, kako in kaj. Morda pa drugačnost, ki jo ta vrtec ponuja, ni tako slaba in morda naju bo Lara kaj naučila, če bo hodila v ta vrtec.« In tako je tudi bilo. Šla sva na sprejemni razgovor in po najpodrobnejših vprašanjih, ki si jih lahko zamislite o najinem otroku, ter po vzgojiteljičinem zapisovanju vseh odgovorov, ki sva jih povedala, me je prepričalo.

Preprosto in naravno

Moja misel je bila samo še ena: »Če to vzgojiteljico, ki bo pazila mojega otroka, zanima vse to, potem ji jaz svojega otroka lahko zaupam.« Sledile so priprave in vesplošno poizvedovanje o waldorfski pedagogiki. Vse je bilo dobro, dokler nisva s partnerjem izvedela, kakšna bo mesečna cena vrtca. Ta je bila seveda visoka in kar lep zalogaj, a sva se odločila, da poskusimo in da vidimo, kako bo. Takrat še nisem vedela, danes pa vem, da ceno in dodano vrednost ter odnos, ki ga v vrtcu dobijo tako starši kot otrok, enostavno ne moreš primerjati z denarjem. Septembra so se začela uvajanja hčere Lare v vrtec in prve tri dni je šlo kot namazano, saj je bilo to nekaj novega in zanimivega zanjo, potem pa se je ustavilo, saj je videla, da mamice kar lep čas ni ob njej. Teta Viktorija me je poklicala po telefonu in me prosila, naj pridem v vrtec, in pridružila sem se jaslični skupini v igralnici. Uvajanje je trajalo kar nekaj časa, a z vztrajnostjo in prijaznim pristopom ni Lara nikoli doživela stresa, zato se ji vrtec tudi ni zameril. Čez čas je veselo sama zakorakala v igralnico in vse je spet šlo kot po maslu. Lara je bila stara dve leti in pol, ko je začela obiskovati vrtec in takrat se je tudi začela čudovita pot spoznavanja, kaj Waldorf pomeni v praksi. Veliko lahko prebereš in se izobražuješ, a ko doživiš, je to nekaj nepredstavljivega. Naše življenje je postalo veliko lažje, naši odnosi so se izboljšali. Lara je prej bila precej zahteven, živ in nervozen otrok, potem pa se je umirila. Našla je neki svoj mir in postala je »lažja«. Prepričana sem, da se je tudi vedenje naju s partnerjem spremenilo in da je vse to vplivalo nanjo. Tako otroci kot starši smo se z opazovanjem veliko naučili in to enostavno posnemali. O vsakem problemu ali pomisleku, ki je nastal, sem se pogovorila s tetami in skupaj smo našle najprimernejšo pot, ki je prijazna otroku in staršem.

Vsak mesec smo imeli starševski večer, kjer smo se starši zbrali brez otrok. Tam nam je teta podrobno opisala vedenje in dogajanje v skupini, kako napredujejo, kaj počnejo, ter opisala utrinke, ki se jim pripetijo. Vedno je bila prisotna tudi kakšna poučna tema, ki nas je česa naučila in nam pokazala pravo pot. Enostavno se je vse skupaj prelevilo v neke vrste šolo prijaznega in preprostega življenja, in to kljub temu, da se tega nisem zavedala niti jaz niti tete. Vsak dan znova so me fascinirale malenkosti ali pa velike stvari, ki sem jih opazila, ko sem Laro zjutraj oddala v vrtcu ali ko sem prišla ponjo. Prav vsak dan so šli ven na vrt, ne glede na to, kakšno je bilo vreme. Otroci so v primernih oblačilih skakali po lužah in lovili kapljice ali boski tekali po travi in rili po peskovniku. Priznati moram, da sem morala ločiti oblačila za v vrtec in oblačila za v javnost, ker je velikokrat bila zelo umazana, a ko sem imela možnost videti, kaj zanjo pomeni prosta in sproščena igra na vrtu, ne glede na to, ali bo umazana, je to vse odtehtalo. Veliko sem se naučila o waldorfski pedagogiki in tako začela razumeti nekatere stvari, ki mi prej niso bile jasne in pomembne. Na primer to, zakaj otroci nimajo za igro normalnih kock ali igrač, na katere sem bila navajena do takrat ...

DOMIŠLIJA IN PREDSTAVA

To je eden od temeljnih namenov waldorfske pedagogike. Spodbujajo razvoj otroške domišljije, aktivno razvijajo notranje slike in predstave otroka ter trud, da domišljija in vztrajnost pripeljeta do oblikovanja individualne igre vsakega posameznika ...

Televizija otroka spodbuja k neaktivnosti, saj ga zabava, ne da v to vloži svoj trud. Pri igri pa se mora otrok s svojo predstavo, domišljijo in vztrajnostjo potruditi, da nastane kakovostna in zabavna igra. Pripomočki za igro ali igračke so zato v vrtcu velikokrat kos lepo zbrusenega lesa, kamenčki, storži, listi, svilene rutice ali bombažne krpice. Vsi materiali so popolnoma naravni. Nobene plastike ali umetnih mas. Opazila sem, da Lara ne potrebuje ne vem kakšnih igrač, da se razvije čudovita igra s vsemi možnimi pripomočki. Kos lesa, na primer, je lahko blagajna, kamenčki so denar, storži so izdelki in že nastane trgovina ali prodajalka sadja ter zelenjave. Les je lahko likalnik, listje iz dreves pa so oblačila in že je igra gospodinje. Les je posoda, kamenčki pa hrana, ki se kuha v loncu, in že je tukaj kuharski mojster. Les je dojenček, ki ga povije in zavije v krpico ali šal, kamenčki pa so kremice, stekleničke ... In že je tukaj mamica z dojenčkom. Poleg tega ob vsakem opravilu sproščeno in nežno prepeva pesmice, ki si jih izmišljuje, ali pa si samo mrmra melodijo, s čimer posnema tete v vrtcu. Danes že moj drugorojenec, ki je star dve leti, enako prepeva, ko se poglobi v neko igro ali delo, saj posnema svojo sestrico. Vse poteka v zelo umirjenem vzdušju in zelo poglobljeno v domišljijjski svet

igre. Med igro ju nikoli ne motimo ali zbudimo iz njunega sveta. S vsem tem otrok razvija svojo domišljijo, svojo ustvarjalnost, svojo učinkovitost, mora se potruditi in vložiti neki trud predstave in idej ter domišljije, da taka igra nastane. Prav to spodbujajo v waldorfskem vrtcu. Seveda imata tudi moja otroka doma igračke, kot so plastična kuhinja, dojenčki in barbike, ampak če smo kje, kjer teh igračk ni, ni nikoli dolgčas. Nikoli se ne zgodi, da ne bi vedela, kaj naj počneta, zmeraj iz nič nekaj nastane. Tudi televizijo gledata vsake toliko časa, sicer ne vsak dan in po dve uri skupaj, ampak eno risanko in potem se gremo spet igrati ali početi kaj drugega.

Pristop tete do otroka je popolnoma individualen in edinstven. Vsakega posameznika sprejemajo popolnoma takega, kot je, ga spodbujajo, da razvija svoje vrline. Do njega individualno pristopajo, ter upoštevajo, kar otrok potrebuje in zahteva. Vsak je edinstven, celota zase in delček celote skupine. Nikoli ni razlik med otroki in vsak dobi toliko pozornosti, nežnosti in podpore, kot je potrebuje, in tako, kot potrebuje. Moja hči zelo težko zaspri in zmeraj je imela odpor do spanja, a v vrtcu, če je bilo treba, jo je teta Viktorija tudi nosila, da je zaspala, ali jo božala po čelu. Včasih je celo igrala na liro, da jo je umirila, in je potem lažje zaspala, ali pa je po tiho govorila prstno pravljico tako dolgo, da so otroci zaspali. To mi je zmeraj zelo, zelo veliko pomenilo in to je dodana vrednost, ki temelji na veliki meri sočutja, razumevanja, vedenja in ljubezni do otrok.

Tudi tako nastane hišica

PRAZNIKI

Naslednja stvar, ki me je navdušila, so waldorfski prazniki, ki niso prevzeti po nobeni veroizpovedi, ampak po prastarem vedenju, kako planeti na tisti dan s svojimi silami vplivajo na zemljo, živa bitja na njej in njihova čutenja.

Mizica letnih časov

Prazniki so zelo pomembni in vzgojiteljice, naše tete, jih s pomočjo staršev in včasih tudi otrok, ki skupaj s tetami pripravljajo izdelke za praznik, skrbno načrtujejo. Otroci nikoli ne vedo točno, kdaj se bo praznik zgodil, kljub temu da pomagajo pri pripravah in da sploh večji – predšolski otroci velikokrat že slutijo, da se bo nekaj zgodilo. To je dogovor med tetami in starši. O praznikih se z otroki ne pogovarjamo. Prazniki so: velika noč, Janezovo, kostanjev piknik, praznik svetilk, praznik cvetja, božič, adventni vrteček ...

Božič

V vsakega od njih je vložena veliko časa, ljubezni, pozornosti in duše. Pripravljene so do potankosti in vedno so za otroke skrivnost in presenečenje, saj samo tako jih lahko otroci res doživijo v tistem trenutku, točno takšne, kot so, brez pričakovanj in posledično razočaranj.

Zahvalni dan-kostanjev piknik

Moja otroka sta vse praznike zelo globoko doživela in večina vrtčevskih praznikov se je preselila tudi k nam domov. Na željo mojih otrok jih danes praznujemo tudi doma v krogu družine.

ROJSTNI DNEVI

Naslednji dogodek, ki me je popolnoma očaral, je bil prvo praznovanje rojstnega dne moje Lare.

Praznična mizica ob praznovanju rojstnega dne

Rojstni dnevi so vsekakor veliko doživetje tako za starše kot za otroke. Za otroka je njegov rojstni dan zelo pomemben in seveda zato je pomemben tudi staršem. V vrtcu otrok nikoli ne ve, kdaj bo praznoval rojstni dan, saj se mu to ne pove, tako da je to prvo presenečenje, ki ga tisti poseben dan doživi. Naslednje presenečenje se pripravlja v prazni igralnici, kamor sta povabljeni mama in oče, ki ob prižgani svečki mirno in tiho počakata, da pridejo otroci v igralnico in se spomnita tistega čudovitega in posebnega trenutka, ko sta prvič zagledala svoje detece in ga prvič stisnila v objem. Medtem iz posebne rojstnodnevne čarobne skrinje vsi otroci vzamejo krono in kraljevsko ogrinjalo in ga nadenejo slavljencu, ki je ta dan kralj oziroma kraljica. Ko otroci vstopijo v igralnico, se skupaj s tetami posedejo okoli svečke k staršem in začne se prav posebna pravljica o slavljencu. Pravljiča o posebnih doživetjih in dogodkih od prvega leta pa do danes. Za vsako leto otrok prižge eno svečko. Dogodke in doživetja o slavljencu teti napišejo starši, teta pa se jih nauči na pamet in jih pripoveduje s takšno rahločutnostjo in tako čudovito, da otroci poslušajo z odprtimi usti, staršem pa solze kar polzijo po licu. Sledi darilo, ki je za vse otroke enako in ga tete naredijo same.

Potem starši skupaj z otroki ob slavljenecu pojedjo kosilo, sledi tortica, narejena po posebnem receptu, ki je za vse starše in rojstne dneve enak. Spečejo in s seboj prinesejo jo starši. Po tortici gre slavljenec s starši domov in njegov posebni dan v vrtcu je končan. To je za otroka poseben dan, ker se ta dan počuti res nekaj posebnega. Ob sebi ima celo starše, kar pa je v vrtcu nekaj posebnega, saj sicer v vrtcu staršev ni. Predvsem pa je to zelo posebno doživetje za starše, saj teh trenutkov v življenju ne pozabimo

Teta Petra s torto

PREHRANA

Izrek pri mizi

*Iz zemlje ženejo kali, v svetlem soncu plod zori,
ljubo sonce, zemlja draga, za darove vama hvala.*

Vsak dan jim ponudijo sveže skuhanu, ekološko, kakovostno, zdravo in lahko hrano, ki jo otroci večinoma z veseljem in s spoštovanjem pojedjo. Tete so jim seveda vzgled. S vztrajnim lepim vedenjem in hvaležnostjo za hrano otroke brez besed učijo lepega vedenja pri mizi in hvaležnosti za hrano. Otroci se v tem starostnem obdobju najintenzivneje učijo s posnemanjem odraslih in tega se tete zelo dobro zavedajo. Zato izkoristijo ta način za najuspešnejšo, najučinkovitejšo in najprijaznejšo obliko podajanja znanja. Otrokom ne razlagajo in jih ne učijo z besedami, ker jih otroci velikokrat ne razumejo, ampak jim preprosto pokažejo, otroci pa jim pridno in brez vprašanj sledijo, kot majhne račke sledijo svoji mamici. Včasih se zgodi, da je kak otrok še posebej neješč ali kakorkoli nima želje po hrani. V takem primeru tete nikoli ne obupajo, trudijo se tako dolgo, da jim uspe. Vsak dan korak po korak in če je treba, pripravijo tudi tisto, za kar vedo, da bo otrok zagotovo pojedel, da ne ostane lačen. Tudi posebne diete, ki jih otroci velikokrat imajo zaradi alergij ali katerih koli drugih posebnosti, dorečejo s starši in zmeraj dosledno upoštevajo.

Praznik cvetja - praznična malica

PEKA KRUHA

Vsak petek zjutraj otroci pripravijo sestavine, jih s pomočjo tet pravilno zmešajo in pridno mesijo testo tako dolgo, da je pripravljeno za peko. Ponavadi si vsak otrok naredi svojo malo štručko, pletenko ali kar koli že pač nastane iz njegovega koščka testa, ki si ga lahko ob koncu dneva tudi odnese domov.

Umetnije malih pekov

V vrtcu ne kupujejo kruha, ampak ga zmeraj spečejo sami iz kakovostnih bioloških in biodinamičnih sestavin, obenem pa vanj vtisnejo svojo pozitivno energijo, ki deluje nanje, ko kruh pojedjo. S tem početjem otroci v prvi vrsti razvijajo svoja čutila za otip, svojo voljo, saj mora biti testo gladko in dobro pregneteno, svojo ustvarjalnost z oblikovanjem vsak svojega koščka testa, in predvsem zavedanje, da kruh ni kar nekaj, kar nam je samoumevno dano, saj tako izgubi svojo vrednost, ampak da je dragocena dobrina, v katero so vloženi trud, čas in spoštovanje.

OTROK DO 7 LETA

Otroku do sedmega leta starosti daš največ na njegovi življenjski poti. In to obdobje je najbolj pomembno za celotno njegovo življenje. Zato je zelo, zelo pomembno, s kom preživlja čas, kako preživlja čas ter koga in kaj posnema v tem času, saj tako dobiva vzorce, ki jih nese s seboj na dolgo pot življenja. Meni je bilo to jasno in zato sem tako vztrajno in dolgo iskala pravi kraj in ljudi za svojega otroka, ko ne bo z menoj. Marsikdo reče: »Eh, kako ti pretiravaš in kompliciraš, saj mi tudi nismo hodili v waldorfski vrtec, pa smo čisto normalni.« Jaz pa na to rečem samo: »Za koga bom v svojem življenju komplicirala, če ne za svojega otroka?!« Zdrav duh v zdravem telesu je temelj za srečno življenje ne glede na to, kje si in kaj počneš, če pa temu dodaš še samozavest, zaupanje vase, notranjo umirjenost in ustvarjalnost, kar so osnovne in temeljne prvine, ki jih waldorfski vrtec nudi, pa ti uspeh v življenju zagotovo ne uide. Prepričana sem, da sem pravi prostor za svoje otroke našla. In dobila sem več, kot sem kadar koli sanjala, da je sploh mogoče od nekoga dobiti. Moja hvaležnost tem tetam je neizmerna in če bi morala to spremeniti v denar, mislim, da ga ni denarja, s katerim bi lahko ta njihov trud in prizadevanje poplačala - enostavno je nemogoče.

Dandanes žal izginjajo človekove prvine, kot so sočutje, pomoč, iskrenost, skromnost, timsko delo, podpora sočloveku, privoščljivost, veselje za uspeh nekoga drugega, notranji mir, notranja sreča. In družba sili vse močnejše k tekmovalnosti, sebičnosti, nervozi, narekuje stereotipe in če jim ne ustrezaš, ti daje občutek manjvrednosti, pritoževanja, tarnanja, obupavanja in uničevanja drugih za svoj uspeh, samouničevalnosti. V resnici pa smo ljudje individualna bitja in vsak je nekaj prav posebnega, če le dovolimo, da se to razvije. In vsi težimo in hrepenimo samo k temu, da bi bili srečni in zadovoljni. Waldorfska pedagogika je tista, ki otroku v njegovih prvih letih dovoli predvsem, da je otrok in da se celostno razvija po naravnih načelih razvoja, kot mu narekujejo biološka ura in njegovo telo, in ne po programu, ki ga je nekdo napisal. Samozavest je nekaj, kar gradiš od prvega dne življenja, in zelo pomembna je v življenju vsakega posameznika. Vsak »ne«, ki ga starši izrečemo, je lahko povedan drugače, bolj pozitivno in spodbujajoče, na primer »dajmo raje tako«. To je pot, po kateri hodijo otroci v waldorfskem vrtcu, zmeraj se jih spodbuja na pozitiven način in ne ustavlja na negativen, s tem pa raste njihova samozavest in se dvigajo njihove meje mogočega in nižajo meje nemogočega. Tudi samozaupanje je ena takih človekovih prvin, ki jih waldorfska pedagogika ponovno oživlja in spodbuja že pri otrocih, da to nesejo s seboj na pot življenja. Otroke se spodbuja k mirnemu reševanju konfliktov in moram priznati, da jim to zelo učinkovito uspeva, ker otroci v skupini složno delujejo, si posojajo igračke in si med seboj pomagajo. Danes je način življenja precej nervozen, stresen in naporen, vsem se mudi in vsi smo v nekem primežu časa in dolžnosti, zato je za otroke veliko darilo, če lahko vsaj za nekaj uric dneva vstopijo v gnezdo sproščene, umirjene in lahkotne otroške radosti in veselja. Zame je ta vrtec enostavno velika dodana vrednost, ki je neprecenljiva. Otroku in staršem samo daje, daje in daje.

Ob tej priložnosti še enkrat, kot že ogromno krat hvala tetam, da svoje poslanstvo opravljajo tako popolno in srčno. Hvala, da smo lahko mi in naši otroci del tega.

Vesna Goltes, mamica Lare (6 let) in Žaka (2 leti),
ki septembra vstopa v Waldorfski vrtec Studenček

Še nekaj misli staršev o našem vrtcu

Nemogoče je napisati v nekaj stavkih, kaj je za nas predstavljalo bivanje otroka v vrtcu pri teti Petri. Misli mi begajo od praznovanj rojstnih dni, ki so bila tako doživeta in popolna, da še danes ob spominu nanje pade solza. Ali trenutki, ko sem prišla po hčerko v vrtec in ni hotela oditi domov. Pa opazovanje otroka pri igri doma, ko je iz nekaj predmetov okrog sebe splevala pravljice. Vedno znova. Pa trenutek, ko mi je 3,5 letna hči dejala: "Teta Petra ni nikoli huda, pa jo vsi ubogamo." Velikokrat se spomnim na sestanek pred vpisom otroka, ko nama z možem ni bilo jasno, zakaj tete želijo toliko vedeti o najinem otroku, obenem pa nama je to vlilo zaupanje, da je ljudem tukaj mar, kje na poti v razvoju je najin otrok in kako mu pomagati, da se bo razvil v zadovoljno in zdravo osebnost. Morda naključje, ali pa ne, v teh dobrih treh letih je hčerino petje postalo točno, in ob pesmicah iz vrtca prevzame vsakogar. Tete so naju veliko naučile tudi kot starša, s čimer smo se izognili marsikateri težavi. Hvala.

Josipa Žilić Hozjan, mamica Lare (7 let) in Filipa (3,5 let)

Igre in ustvarjanje, skrivnosti in pravljice, palčki in vile, kralji in kraljične, prazniki in praznovanja, čarobnost in toplina. Veselje otrok in nasmehi na obrazih staršev. Predanost in srčnost tet. Predvsem pa veliko lepih spominov, ki nam bodo za vedno ostali. To je bil naš vrtec.

Igor Albreht, ati Nike (6 let), Lare (3,5 let) in Tineta (6 mesecev)

Waldorf je nekaj najlepšega, kar se mi je v zadnjih letih zgodilo. Toliko se že dolgo nisem naučila. Ne samo o vzgoji otrok, tudi o sebi. Ko vpišeš otroka v waldorfski vrtec ne moreš več pobegniti v svoj svet, ker ga več ni in ni ti žal niti minute. Dobiš nov pogled na življenje, z otrokom začneš skupaj rasti, dobiš novo družino - krog staršev, otrok in vzgojiteljic, ki jih več ne pozabiš. Začne se nov način življenja. Prehod je včasih za starše težek, predvsem zato, ker tako težko prenašamo spremembe, ko pa se omeščamo, začnemo uživati ("težka intelektualka" ob večerih filcam vile). Kaj pa otroci? Dobijo raj na zemlji in moč, da ga bodo širili naprej.

Barbara Klugler, mamica Sinaj (5let)

Našim tetam v vrtcu smo obljubili, da bomo na papirju poskušali strniti nekaj misli, ki bodo morda kateremu izmed staršev v pomoč pri kar zahtevni odločitvi: Komu zaupati našega malčka, ko bo moral že kot čisto majhen zapustiti varno zavetje svojega doma?

Še dobro se spomnim, kot bi bilo včeraj, kako sem se pred šestimi leti, vsak dan, vedno znova ukvarjala z misljo, komu zaupat v varstvo in vzgojo svojega prvorojenca. Zbrala sem nešteto informacij, tako v medijih, kot tudi v različnih vrtcih, pa z videnim in slišanim nekako nisem bila zadovoljna, le še bolj zbegana...

Potem pa se mi je nekega dne od nekod prikradla misel – no bil je bolj preblisk – o »nekem waldorfskem vrtcu«. Nisem vedela niti, kje se vrtec pravzaprav nahaja, kaj šele, da bi mi bilo vsaj približno jasno, kaj waldorfska pedagogika pravzaprav je – razen, da je vse leseno in da otroke tam zavijajo v vato. Pomislila sem, da poskusiti velja in upala, da morda pa tukaj otrokom le nudijo tisto, kar bi si želela. Seveda sem zamudila rok za informativno prijavo, ampak vztrajnost se je izplačala in tako smo kmalu prvič prestopili prag waldorfskega vrtca. Blaž je najprej skupaj z atijem obiskoval igralne urice. Otroci so se igrali s teto Petro in še eno Petro, starši pa so medtem brusili igračke in se spoznavali s filcanjem. No, vse pa le ni šlo tako gladko, kot se morda zdi. Namreč, Blaž nikakor ni hotel prestopiti praga vrtca, ko bi bilo treba in ati me je nekega dne tako poklical po telefonu ter mi povedal, da najino dete pač še ni za v vrtec. Na koncu se je ob pomoči vzgojiteljic in z veliko potrpljenja vse dobro izteklo. Blaž je le šel raziskovat igralnico in seveda pretaknil vse kotičke vrta. Nekega večera, ob poljubčku za lahko noč, pa je izstrelil, kot iz topa: Kdaj grem spet z atijem k teti Petri? Odvalil se mi je velik kamen od srca ... Vse to se je odvijalo spomladi leta 2006, ko so nas še čakali individualni sprejemni pogovori pri teti Viktoriji, ki je potem jeseni istega leta začela z jaslično skupino »Sončki«, ki se ji je pridružil tudi Blaž.

Tako smo potem v začetku septembra zakorakali v vrtec, kot čisto pravi vrtičkarji. Bila sem vesela – a hkrati s cmokom v grlu. Zakaj? Danes vem, da za to ni bilo potrebe. Takrat pa sem bila čisto nova v »primežu« waldorfske pedagogike, o kateri sem sicer prebrala veliko lepega, pa tudi marsikatero kritiko, ki me je prestrašila. Ampak, ker je Blaž tako lepo sprejel vse vzgojiteljice in tudi svoje male prijatelje v vrtcu, sem vztrajala in počasi odkrivala ta zame čisto nov svet z lastnimi očmi. Veliko odgovorov na vprašanja sem dobila na starševskih večerih, ko so nam vzgojiteljice slikovito predstavile dogajanje v skupini v dopoldanskem času. Ves strah in vsi dvomi so tako sčasoma postali preteklost in Blažu se je že spomladi leta 2007 v vrtcu pridružila mlajša sestra Živa, septembra leta 2008 pa tudi naša najmlajša Nina. Blaž je zdaj že prvošolček na Waldorfski osnovni šoli, letos mu bo sledila še Živa ... Le kam bež čas?

Ko razmišljam, kaj je tisto, kar me je »potegnilo« v waldorfsko pedagogiko, še danes ne poznam odgovora. Vem pa, da sem za svoje otroke našla po mojem mnenju tisto, kar sem si želela: varnost, zavetje in nežen objem za moje malčke, ki so komaj dobro zakorakali v svet. Videti in čutiti je, da so vzgojiteljice res predane svojemu poklicu in otrokom. Lepo pa je tudi vedeti, da imamo starši v vzgojiteljicah trdno oporo, ko jo potrebujemo in tudi za pogovor vedno najdejo čas in voljo. Otrokom je dano predvsem to, da so lahko otroci – radoživi, radovedni in vedoželjni. Omogočeno jim je, da polno doživijo in preživijo najzgodnejša leta otroštva. Pridobijo pa dovolj samozavesti in trdne temelje za prihodnost; tako bodo v življenju znali in zmogli preskočiti ovire, ki jih še čakajo in slediti poti, ki si jo bodo izbrali - vse do cilja.

Barbara Maček, mamica Blaža (7 let), Žive (5,5 let) in Nine (4 leta)

Eno od zlatih pravil waldorfske pedagogike je, da v vrtcu ni prostora za (pre)zgodnje prebujanje intelekta. Waldorfski vrtec da prednost otroški igri in ustvarjalnosti, ki se z dobro premišljenim pristopom oživi v otrocih samih. Vrtčevske tete v umirjenem okolju brez umetno ustvarjenih dražljajev iz televizije, radia ali drugih elektronskih naprav naredijo prostor za prebujanje notranjih slik, ki oživijo skozi igro otrok. Ni drvenja od ene dejavnosti k drugi – s vstopom v igralnico se vsak dan znova čas ustavi in v povezovanju kognitivnega, duševnega in duhovnega otroku omogoči, da vzpostavi stik s samim seboj. Tete so vse skrbno premislile: če bo otrok v zgodnjih otroških letih spoznal notranjo tišino, jo bo lahko v sebi našel tudi kasneje, ko bo v obdobju pubertete iskal svojo identiteto in ko bo kot odrasel živel hiter tempo sodobnega življenja. Najlepše, kar nas starše uči waldorfska pedagogika, pa je, da se smemo odpovedati miselnosti, da moramo otroke pred vstopom v šolo čim več naučiti. Brez občutka slabe vesti si lahko privoščimo popolnoma proste popoldneve. »Vse ob svojem času,« nas vsake toliko časa spomnijo tete, »angleščina, branje, pisanje, računanje in balet bodo počakali; zdaj je čas za otroštvo.«

Dušanka Vake, mamica Aljoše (6 let) in Zarje (4 leta)

S teto Petro smo bili povezani preko naših otrok 6 let nepretrgoma; krajši čas -1 leto, pa tudi s teto Viktorijo. Prav vse izkušnje so pozitivne in navdušujoče. Lahko samo rečem, da ti dve ženski, ne samo da popolno opravljata svoje delo, ampak v celoti izpolnjujeta svoje poslanstvo na Zemlji. Ob vsem delu z našimi otroci (morda imata še več dela z nami - starši), pa se še neprenehoma izobražujeta in prevajata Steinerjevo literaturo.

O sami pedagogiki bosta vse najbolje razložili Petra in Viktorija sami, o teti Petri pa bi v naši družini rekli takole:

- trdna kot jeklo, kadar je treba postaviti meje,
- zaradi te njene trdnosti in stabilnosti otroci sploh ne poskušajo meje premakniti ali pa se vsaj ne trudijo zelo močno, raje ji sledijo in zaupajo,
- nadvse ljubeča ob vseh otroških pogovorih, nesrečah in prepirih,
- ko prepeva (to je ves dan), še ptički prisluhnejo,
- ko z otroci raja, rajajo z njimi tudi palčki, vile, rožice in ves svet – takrat ni pomembno nič drugega,
- ob njej otroci POSPRAVLJAJO in ČISTIJO,
- ob njej otroci JEDO VSAKO HRANO – tudi vse čudne plavajoče stvari v juhi,
- Ima rada vse »svoje« otroke in vsakega otroka posebej,
- ČUDEŽ – NJENI NASVETI ZARES DELUJEJO IN POMAGAJO – najbrž zato, ker so res namenjeni samo točno določenemu otroku in točno določenemu staršu,
- na vsak starševski zakaj dobimo takšne argumente (po želji podkrepjene z obširno literaturo), da se naši dvomi spremenijo v odobravanje in zaupanje
- vedno bo na strani vašega otroka, tudi če se bo zaradi tega morala postaviti proti vam

Ali si lahko starš zamisli ali zaželi še kaj več ali kaj boljšega za svojega otroka v času, ko sam ne more biti z njim?

Sedaj najini hčerkici obiskujeta 5. In 2. razred Waldorfske osnovne šole. Sta radovedni in veseli deklici, ki vsako jutro komaj čakata, da gresta v šolo, po njiju pa zmeraj pridemo prehitro. Z učitelji z veseljem sodelujeta in sta jim v pomoč. Radi se učita. Spoštujeta starejše in pomagata mlajšim in šibkejšim. Znata se igrati in radostno smejati. Znata se postaviti za sebe, brez, da bi ob tem imeli potrebo očrniti druge. Znata podati roko in pogledati v oči. Ob problemu hitro najdeta rešitev – sta iznajdljivi in kooperativni.

No, tisto o pospravljanju in prehranjevanju pa je rahlo popustilo, odkar sta zapustili teto Petro. Še ni dovolj o teti Petri?

Pred kratkim sem jo poklicala za nasvet – še vedno.

Pred kratkim ji je naša »ta mlajša« ponovno stekla v objem.

Pred kratkim smo bili na šolskem planinskem izletu – tudi ona je bila tam s svojimi otroki. In - še vedno je naša TETA PETRA – za otroke in starše.

Lorna Novak – Jarh, mamica Anine (11 let) in Nale (8 let)

Kaj pa starši?

Včasih se starši skupaj s tetami zberemo na popoldanskih delavnicah v naši igralnici. Skupaj ugotavljamo, da se tudi v vsakem izmed nas skriva smisel za ustvarjalnost. Le poiskati in prebuditi ga je treba.

Torbice za male gospodične

Nekaj uporabnega – filcana naravna mila

Še nekaj za okras

Otroci in njihov vsakdan v vrtcu

Jesensko čiščenje vrta – otroci pridno grabijo listje

Razburljivo popotovanje

Zimske radosti

Sončni dnevi na vrtu

Velika gledališka predstava

Skupaj ustvarjamo

GIBALNA IGRA ZA MAJHNE OTROKE

Otrok zaježdi naša kolena, gleda nas v obraz in ga primemo za roke, z nogami se gibljemo v ritmu besedila-posnemamo ježo konja, ki je pri vsaki naslednji kitici hitrejša; konča se tako da stegnemo noge in otroka počasi damo na tla.

Tak' jezdijo mlade dame – tipidi, tipidi-du.

Tak' jezdijo mlade dame – tipidi, tipidi-du. (zelo počasen ritem govora in gibanja)

Tak' jezdijo mladeniči po lepi beli cestici,

Tak' jezdijo mladeniči po lepi beli cestici. (malo hitrejši ritem...)

Tak' jezdi mladi kmetič, ko gre na polje sam,

Tak' jezdi mladi kmetič, ko gre na polje saaaam. (najhitrejši ritem... in upočasnitev pri besedi "saaaam")

Mala dama

Večerni izrek

*Ko zapro oči se moje, vodi angel me v svet,
tja na tih nebeški travnik, na zlat prag palače zvezd.
Zvezde velike in male, vzamejo v svoj me ples,
tiho vijejo se v venec, kot zveni napev z nebes.*

(R. Steiner; prevedel Samo Simčič)

Prostor za počitek

Pesmi

Jaz hodim na svojo svetilko...

① JAZ HO-DIM SVO-JO SVE-TIL-KO IN MO-JA SVE-TIL-KA ZME-NOJ
② NA NE-DU SVE-TI-JO ZVE-ZDE NA ZEM-LJI PA SVE-TI-MO MI.
LA - LA - LA - LA - LA - LA - LA - LA - LA - LA BIM - DEL LA BOM - DEL LA BUM.

Sveti sveti lučka...

SVE-TI SVE-TI LU-ČKA, KDO-MU GRE-STA PAL-ČKA, MED MA - HOM IN
KA - NNI GRE-DO HAJ-HNI PAL-ČKI GRA-PA-MI. KU-KU KU-KU TI-KE TI-KE TIK,
GUR-GUR, GUR-GUR.

MARIJIN PLAŠČ

BESEDILO - SANDRA MAREK
MELODIJA - MAJA ROGIČ
PREVOD - PETRA MOHORJČ

V NO-ČI ME-SEC BEL SVE-TI,
ZVE-ZDIC SIJ MI-GLJA, KO HO-DI PO NE-BU · MA-RI-JA
AN-GE-L-SKA PE-SEM ZVE - NI V
RO-KAH SE NJE-MIH NIT-KA SVE-TLI, MA-RI-JA O-TRO-KU
NGH-KI PLAŠČ TKE. MA-RI-JA O-TRO-KU MEH-KI PLAŠČ TKE.

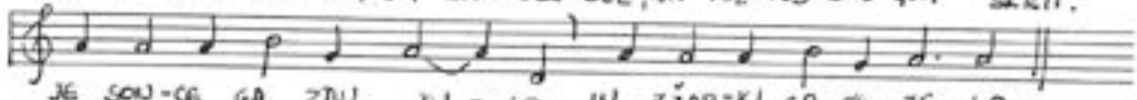

Zvonček

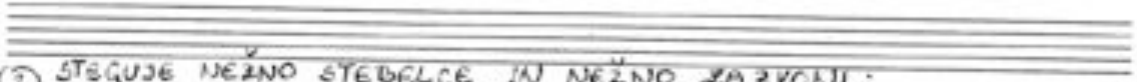
DEDEKOV-REČAM DOBROKLIVOSTI.
MELODIJA: — ♯ —
PRIREDILA: PETRA MOHORČ

① SPI ZVON-ČEK BEL, SPI ZVON-ČEK BEL, NA POL POD SNE-GOM SKRIT.

JE SON-CE GA ZBU DI-LO IN ZŽAR-KI GA OB-JE-LO.

② STEGUJE NEŽNO STEBELCE IN NEŽNO ZARVONI:

VSE ROŽICE ZBUDITE SE POMLAD JE ŽE PRIŠLA.

NAD ZVEZDAMI

1) NAD ZVE - ZDA - MI IN O SON - ĚSI HOD NA - RI - JIN JE LA - HAK,
 ĚI - STO ZLA - TO EVE - TIO RA - DOST SIN - KU NE - SE NIEN KO - RAK,
 ZO NA - RI - JA SVE - TO STO - TA GLE - DA ZVE - ZDI JO O - BOD,
 RO - KA NJE - NA VSE NE PRI - PRO - VIJA NA SVE - TO NOĀ - NI SHOD

2) SONCE PROSI, NAJ OBLEKO LAHKO, MEKO SINKU STRE,
 PROSI LUNO, NAJ MI GREĀNO IN VESELO POT ODRE.
 KROZI PESEMI ZVEZTE VTLIĀE TEE V TĀLIĀSTEN FOL,
 POTI OD NEĀA DO ZEMLJE, HITRO IN POJOC JE KOS.

Recepti za sladkosnede

VEGE TORTA

- 1,5 skodelica naribanih jabolk
- 1 skodelica pšeničnega zdroba
- 1 skodelica mletih lešnikov
- 0,5 skodelice sojinega mleka
- 1 (velika) žlica olja
- 1 skodelica rjavega trsnega sladkorja, ali rozin ali vsakega polovico
- pecilni prašek (vinski kamen - naravni)

Rozine najprej namočimo v topli vodi, ki ji dodamo ščepec soli (vsaj za 10 minut). Vse sestavine zmešamo – najprej »suhe«, nato »moke«. Dobro zmešano maso vlijemo v pekač, ki smo ga predhodno namastili z malo olja in posuli s krušnimi drobtinami. Lahko je to model za torto ali tisti za marmorni kolač. Torto pečemo od 45 do 60 minut pri 180° C. Pečeno in ohlajeno premažemo z marmelado in prelijemo s čokoladno glazuro.

Nasvet:

Rozine lahko po želji tudi izpustimo, lešnike zamenjamo z (OLUPLJENIMI) mandlji ali orehi, nekaj jabolk pa s pretlačeno banano. V maso lahko primešamo tudi nalomljeno čokolado.

PIRINI PIŠKOTI

- 250 g masla
- 2 jajca
- 200 g rjavega trsnega sladkorja
- Ščepec soli
- 500 g pirine moke
- 100 g mletih mandljev ali lešnikov
- pecilni prašek – ½ zavitka (vinski kamen – naravni)

Maslo in sladkor z električnim mešalnikom penasto umešamo; dodamo še jajca. Na koncu s kuhalnico primešamo se vse ostale sestavine, ki smo jih prej temeljito zmešali. Zgnetemo gladko testo in ga damo za 30 minut v hladilnik. Nato na pomokani površini razvaljamo testo in z modelčkom za piškote izrežemo poljubne oblike, na primer zvezdice. Pečemo v pečici pri 180° C od 10 do 15 minut .

ZA ZAKLJUČEK ...

Draga teta Viktorija, draga teta Petra !

Najprej prvi, pa drugi, pa tretji in tako naprej ... vse do zadnjega izmed staršev, katerih otroci so danes vključeni v zvezdno skupino, smo previdno in s spoštovanjem vstopali na vajino barko in vidve sta nas odprtih rok sprejeli, četudi smo bili na začetku »vsak na svojem bregu«, kot se temu reče. Toda počasi smo zgradili most – trden, pa čeprav je neviden, si prišli naproti in podali roke. Zdaj skupaj z vama dan za dnem plujemo po reki življenja. Morda se včasih razbesni nevihta, morda naša barka kdaj zadene ob čeri – pa nič zato – tudi to je življenje. Na koncu vedno odločno poprimemo za vesla in se mimo čeri in vrtincev, s katerimi se srečamo na tem našem popotovanju, podamo novim izzivom naproti.

Nekega dne bomo vajino barko zapustili in vidve bosta odpluli naprej s tistimi, ki prihajajo za nami. Morda res ne bomo skupaj, pa vendar bosta z nami, ker - saj vesta, vedno bo obstajal tisti nevidni most med nami. Za vedno nam bo ostal v spominu naš vrtec - varen pristan in teti Viktorija in Petra, ki skrbita zanj bolj srčno in predano, kot za svojo barko skrbi in nad njo bdi kapitan.

Seveda pa tudi najboljši kapitan ob sebi potrebuje predano osebje. Zato iskreno hvala tudi tetama Hadeji in Suzani, da tako zavzeto pomagata veslati, teti Zlatki, ki skrbi, da nas naš pristan in barka po vsakodnevnem orkanu zjutraj spet pričakata čista in pospravljena, pa ne nazadnje tudi stricu Branku, ki skrbi, da naša ladja teče kot namazana in je iz dneva v dan lepša in prijaznejša – skratka »waldorfska«.

Vsa zahvala pa gre tudi vsem tistim ljudem, ki so morda z nami in našimi otroci preživeli le nekaj dni, tednov ali mesecev, pa jih morda nismo omenili. Vsak izmed vas je dodal svoj kamenček v mozaik, ki ga iz dneva v dan sestavljamo.

Starši otrok zvezdne skupine

Na naši poti nam pomagajo in nas podpirajo:

FUNDACIJA ZA VZPODBUJANJE
OTROKOVEGA RAZVOJA MARIBOR

AdriaticSlovenica
Zavarovalna družba d.d. • Članica Skupine KD Group

